

Latviešu valodas morfoloģisko pazīmju kopa

Pazīmju kopa ir veidota galvenokārt sintaktiskās un semantiskās analīzes mērķiem, pēc iespējas atvieglojot teikuma locekļu saskaņošanu. Ja kādā kategorijā pazīmes izriet no konteksta, tad netiek pieļauts, ka šāda kategorija var nepiemist (piem., visi lietvārdi tiek uzskatīti par lokāmiem). Korpusu marķēšanas vajadzībām tiek pieļauti arī pazīmju speciālgadījumi (piem., ģenitīveni).

Piezīmes:

- Statuss: *beta* versija (2009-12-08).
- Pazīmju kopa atvasināta no **MULTTEXT-East**.
- Ar zvaigznīti (*) apzīmētas "nestandarta" pazīmes iekšējai lietošanai (sk. **GrammarRules**).

Lietvārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	n	substantīvs (<i>noun</i>)	
2	<i>Tips</i>	c	sugas vārds (<i>common</i>)	
		p	īpašvārds (<i>proper</i>)	
3	<i>Dzimte</i>	m	vīriešu (<i>masculine</i>)	
		f	sieviešu (<i>feminine</i>)	
		k	kopdzimte	korpusa vajadzībām
4	<i>Skaitlis</i>	s	vienskaitlis (<i>singular</i>)	
		p	daudzskaitlis (<i>plural</i>)	
		v	vienskaitlinieks	korpusa vajadzībām
		d	daudzskaitlinieks	korpusa vajadzībām
5	<i>Locījums</i>	n	nominatīvs (<i>nominative</i>)	
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)	
		d	datīvs (<i>dative</i>)	
		a	akuzatīvs (<i>accuzative</i>)	
		l	lokativs (<i>locative</i>)	
		v	vokatīvs (<i>vocative</i>)	
		s	ģenitīvenis	korpusa vajadzībām

Table of Contents

Lietvārds

x-Prievārdeklis*

x-SPK*

x-Anafora*

Darbības vārds

Divdabis

x-Izteicējs*

x-SPK*

Īpašības vārds

x-SPK*

Vietniekvārds

x-Prievārdeklis*

x-Anafora*

Apstākļa vārds

Prievārds

Saiklis

Skaitļa vārds

x-Skaitlis*

Izsaukšanas vārds

Partikula

Pieturzīme

Reziduālis

6	Deklinācija	1		
		2		
		3		
		4		
		5		
		6		
		0	nepiemīt	nelokāms x-vārds
		r	atgriezenisks (<i>reflexive</i>)	

x-Prievārdeklis*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums
7.1	Pozīcija	pre	pre pozīcija
		post	post pozīcija
		rel	relatīvais adverbs
7.2	Vietas apst. nozīmē	y	ir iespējams (yes)
		n	nav iespējams (no)
7.3	Prievārds	aiz/ap/ar/...	kāds no "40 instrumentāliem"

x-SPK*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums
7.1	Tips	spk	sekundāri predikatīvs komponents
7.2	Apakštips	sp	savrupināts pielikums
		sd	salīdzinātājdaļa

x-Anafora*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums
7	Anafora	ref	

Darbības vārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	v	verbs (verb)	
2	Tips	m	patstāvīgs (main)	
		a	palīgverbs (auxiliary)	
		o	modāls (modal)	semant. modificētājs
		p	fāzes (phasal)	semant. modificētājs
		e	izpaušmes veida (expression)	semant. modificētājs
		c	palīgverbs "būt" (copula)	
		t	palīgverbi "tikt", "tapt"	
		g	"nebūt", "trūkt", "pietikt"	+ ģenitīvs

3	Atgriezeniskums	n	nē (<i>no</i>)	
		y	jā (<i>yes</i>)	
		0	nepiemīt	x-nom-izteicējs (↔) x-adv-izteicējs (↔)
4	Izteiksme	i	īstenības (<i>indicative</i>)	
		r	atstāstījuma (<i>relative</i>)	
		c	vēlējuma (<i>conditional</i>)	
		d	vajadzības (<i>debitive</i>)	
		m	pavēles (<i>imperative</i>)	
		n	nenoteiksme (<i>infinitive</i>)	
		p	divdabis (<i>participle</i>)	
5	Laiks	p	tagadne (<i>present</i>)	
		f	nākotne (<i>future</i>)	
		s	pagātne (<i>past</i>)	
		0	nepiemīt	nenoteiksme (↔) vajadzības izt. (↔) vēlējuma izt. (↔)
6	Transitivitāte	t	pārejošs (<i>transitive</i>)	
		i	nepārejošs (<i>intransitive</i>)	
		0	nepiemīt	x-nom-izteicējs (→) x-adv-izteicējs (→) x-izteicējs (←)
7	Konjugācija	1		
		2		
		3		
		i	nekārtnais (<i>irregular</i>)	"būt", "dot", "iet"
		0	nepiemīt	x-izteicējs (↔)
8	Persona	1		
		2		
		3		
		0	nepiemīt	nenoteiksme (↔) vajadzības izt. (↔) atstāstījuma izt. (↔) vēlējuma izt. (↔)
9	Skaitlis	s	vienskaitlis (<i>singular</i>)	
		p	daudzskaitlis (<i>plural</i>)	
		0	nepiemīt	nenoteiksme (↔) vajadzības izt. (↔) atstāstījuma izt. (↔) vēlējuma izt. (↔) 3. persona (↔)
10	Kārta	a	darāmā (<i>active</i>)	
		p	ciešāmā (<i>passive</i>)	

		0	nepiemīt	nenoteiksme (↔)
11	Noliegums	n	nē (no)	
		y	jā (yes)	

Divdabis

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
5	Deklinācija	d	lokāms (declinable)	
		p	daļēji lokāms (partially decl.)	
		u	nelokāms (undeclinable)	-ot, -am, -ām
6	Dzimte	m	vīriešu (masculine)	
		f	sieviešu (feminine)	
		0	nepiemīt	nelokāms (↔)
7	Skaitlis	s	vienskaitlis (singular)	
		p	daudzskaitlis (plural)	
		0	nepiemīt	nelokāms (↔)
8	Locījums	n	nominatīvs (nominative)	
		g	ģenitīvs (genitive)	
		d	datīvs (dative)	
		a	akuzatīvs (accuzative)	
		l	lokatīvs (locative)	
		v	vokatīvs (vocative)	
		0	nepiemīt	nelokāms (↔)
9	Kārta	a	darāmā (active)	
		p	ciešamā (passive)	
		0	nepiemīt	nelokāms (↔)
10	Laiks	p	tagadne (present)	
		s	pagātne (past)	
		0	nepiemīt	nelokāms (↔)
11	Noteiktība	n	nenoteiktais (no)	
		y	noteiktais (yes)	
		0	nepiemīt	nelokāms (↔) daļēji lokāms

x-Izteicējs*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums
12.1	Tips	act	darāmās kārtas vienkāršie un saliktie laiki
		pass	ciešamās kārtas vienkāršie un saliktie laiki
		subst	nomināls izteicējs ar lietvārdu
		adj	nomināls izteicējs ar īpašības vārdu vai divdabi
		pronom	nomināls izteicējs ar vietniekvārdu
		modal	modāls izteicējs

		modal_red	redukcija
		phase	fāzes izteicējs
		phase_red	redukcija
		expr	izpausmes veida izteicējs
		adv	adverbiāls izteicējs
12.2	Laiks	s	vienkāršs (<i>simple</i>)
		p	salikts (<i>perfect</i>)
12.3	Dzimte ¹	m	vīriešu (<i>masculine</i>)
		f	sieviešu (<i>feminine</i>)
		0	nepiemīt
12.4	Locījums ^{1,2}	n	nominatīvs (<i>nominative</i>)
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)
		d	datīvs (<i>dative</i>)
		0	nepiemīt

¹ Gadījumos, kad x-vārds ir nomināls izteicējs.

² Darbības vārdam "būt" ir trīs patstāvīgās nozīmes: eksistenciālā, piederības un atrašanās, bet nominālajā izteicējā "būt" vienmēr ir palīgnozīmē.

x-SPK*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums
12.1	Tips	spk	sekundāri predikatīvs komponents
12.2	Apakštips	dt	divdabja teiciens

Īpašības vārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	a	adjektīvs (<i>adjective</i>)	
2	Tips	f	kādības (<i>qualificative</i>)	
		r	attieksmes (<i>relative</i>)	
3	Dzimte	m	vīriešu (<i>masculine</i>)	
		f	sieviešu (<i>feminine</i>)	
4	Skaitlis	s	vienskaitlis (<i>singular</i>)	
		p	daudzskaitlis (<i>plural</i>)	
5	Locījums	n	nominatīvs (<i>nominative</i>)	
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)	
		d	datīvs (<i>dative</i>)	
		a	akuzatīvs (<i>accuzative</i>)	
		l	lokatīvs (<i>locative</i>)	
		v	vokatīvs (<i>vocative</i>)	
6	Noteiktība	n	nenoteiktais (<i>no</i>)	
		y	noteiktais (<i>yes</i>)	

7	Pakāpe	p	pamata (positive)	attieksmes 1p.v. (→)
		c	pārākā (comparative)	
		s	vispārākā (superlative)	

x-SPK*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums
8.1	Tips	spk	sekundāri predikatīvs komponents
8.2	Apakštīps	sa	savrupināts apzīmētājs

Vietniekvārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	p	pronomens (pronoun)	
2	Tips	p	personas (personal)	
		x	atgriezeniskais (reflexive)	
		s	piederības (possesive)	
		d	norādāmais (demonstrative)	
		i	nenoteiktais (indefinitive)	
		q	jautājamais (interrogative)	
		r	attieksmes (relative)	
		g	noteiktais (general)	
3	Persona	1		
		2		
		3		
		0	nepiemīt	"sevis"
4	Dzimte	m	vīriešu (masculine)	
		f	sieviešu (feminine)	
		0	nepiemīt	1./2. personas vv. "kas", "sevis", "jūsu", "mūsu"
5	Skaitlis	s	vienskaitlis (singular)	
		p	daudzskaitlis (plural)	
		0	nepiemīt	"kas", "sevis"
6	Locījums	n	nominatīvs (nominative)	
		g	ģenitīvs (genitive)	
		d	datīvs (dative)	
		a	akuzatīvs (accuzative)	
		l	lokatīvs (locative)	
7	Noliegums	n	nē (no)	
		y	jā (yes)	
8	Anafora*	a	aizstāj adjektīvu	norādāmais vv. (↔)
		s	aizstāj substantīvu	norādāmais vv. (↔) 3. pers. vietniekv.

	0	nepiemīt	
--	---	----------	--

x-Prievārdeklis*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums
8.1	Pozīcija	pre	pre pozīcija
		post	post pozīcija
		rel	relatīvais adverbs
8.2	Vietas apst. nozīmē	y	ir iespējams (yes)
		n	nav iespējams (no)
8.3	Prievārds	aiz/ap/ar/...	kāds no "40 instrumentāļiem"

x-Anafora*

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums
8	Anafora	ref	

Apstākļa vārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	r	adverbs (<i>adverb</i>)	
2	Pakāpe	r	relatīvais (<i>relative</i>)	'pusprievārds'
		p	pamata (<i>positive</i>)	
		c	pārākā (<i>comparative</i>)	
		s	vispārākā (<i>superlative</i>)	
		0	nepiemīt	nav atvasināts no 1p. v.
3	Grupa	q	mēra (<i>quantitative</i>)	"drusku", "maz"
		m	veida (<i>manner</i>)	"krustiem", "aizgūtnēm"
		p	vietas (<i>place</i>)	"iekšā", "laukā"
		t	laika (<i>time</i>)	"rīt", "vakar"
		c	cēloņa/nolūka (<i>causative</i>)	"kāpēc", "kādēļ", "tāpēc"

Prievārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	s	prepozīcija (<i>preposition</i>)	
2	Novietojums	p	pirms (<i>pre</i>)	
		t	pēc (<i>post</i>)	
3	Skaitlis	s	vienskaitlis (<i>singular</i>)	
		p	daudzskaitlis (<i>plural</i>)	
4	Rekcija	g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)	
		d	datīvs (<i>dative</i>)	disk. <i>pre</i> (→)
		a	akuzatīvs (<i>accuzative</i>)	
5	Vietas apst. nozīmē*	y	ir iespējams (yes)	

Saiklis

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	c	konjunkcija (<i>conjunction</i>)	
2	Tips	c	sakārtojuma (<i>coordinating</i>)	"un", "bet"
		s	pakārtojuma (<i>subordinating</i>)	"ka", "ja"
3	Uzbūve	s	vienkāršs (<i>simple</i>)	"ja"
		c	salikts ¹ (<i>compound</i>)	"lai gan"
		d	divkāršs ¹ (<i>double</i>)	"ne tikai .. bet arī"
		r	atkārtots (<i>repetit</i>)	"gan .. gan"

¹ Visi(?) divkāršie saikļi ir arī salikti saikļi, taču, lai nepazaudētu šo informāciju, tiem ir piešķirts atsevišķs apzīmējums.

Skaitļa vārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	m	numerālis (<i>numeral</i>)	
2	Tips	c	pamata (<i>cardinal</i>)	nenoteiktie sk. v.
		o	kārtas (<i>ordinal</i>)	noteiktie sk. v.
		f	daļskaitlis (<i>fractal</i>)	"pusotrs", "divarpus"
3	Uzbūve	s	vienkāršs (<i>simple</i>)	
		c	saliktenis (<i>compound</i>)	
		j	vairākvārdu (<i>conjunction</i>)	
4	Dzimte	m	vīriešu (<i>masculine</i>)	
		f	sieviešu (<i>feminine</i>)	
		0	nepiemīt	"desmit", "simt"
5	Skaitlis	s	vienskaitlis (<i>singular</i>)	kārtas (→)
		p	daudzskaitlis (<i>plural</i>)	
6	Locījums	n	nominatīvs (<i>nominative</i>)	
		g	ģenitīvs (<i>genitive</i>)	
		d	datīvs (<i>dative</i>)	
		a	akuzatīvs (<i>accuzative</i>)	
		l	lokatīvs (<i>locative</i>)	
		0	nepiemīt	"desmit", "simt"
7	Kārta*	v	vieni (1–9)	
		p	padsmi (11–19)	
		d	desmiti (10, 20–99)	
		s	simti (100–999)	
		t	tūkstoši (1 000–99 999)	
		m	miljoni	

	r	miljardi	
--	---	----------	--

x-Skaitlis*

Pazīmju saraksts neatšķiras.

Izsaukšanas vārds

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	i	interjekcija (<i>interjection</i>)	
2	Uzbūve	s	vienkāršs (<i>simple</i>)	
		c	salikts (<i>compound</i>)	

Partikula

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	q	partikula (<i>particle</i>)	
2	Uzbūve	s	vienkāršs (<i>simple</i>)	"gan", "it", "jau"
		c	salikts (<i>compound</i>)	"gan jau", "tā kā"

Pieturzīme

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	z	pieturzīme (<i>punctuation</i>)	
2	Tips* ¹	c	komats (<i>comma</i>)	
		q	pēdiņa (<i>quote</i>)	
		s	punkts (<i>stop</i>)	
		b	iekava (<i>bracket</i>)	
		d	defise/domu zīme (<i>dash</i>)	
		o	kols (<i>colon</i>)	

¹ Statuss: *alfa* versija.

Reziduālis

Pozīcija	Pazīme	Vērtība	Skaidrojums	Piezīmes
1	<i>Kodifikators</i>	x	reziduālis (<i>residual</i>)	

Zīmes, kas nav vārdi; arī abreviatūras.